

Handläggare
Ulrika Iversen
Telefon: 08-50828154**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-09-24 p. 15

Tillsynskampanj VOC-märkning

En rapport från miljöförvaltningen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten ”VOC-märkning – Tillsynskampanj i färg- och lackhandeln”.
2. Överlämna rapporten till Kemikalieinspektionen och besöka företag.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen i Stockholm har under mars och april 2013 genomfört en tillsynskampanj riktad mot detaljister och grossister som säljer färger och lacker. I kampanjen besöktes 12 företag, varav åtta är detaljister och fyra är grossister. Vid inspektionerna kontrollerades VOC-märkningen, övrig överlåtelseinformation, eventuella försäljningstillstånd (tillstånd från länsstyrelsen för överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter) och hanteringen av kemikalier och farligt avfall.

När färger och lacker torkar avges VOC, som står för Volatile Organic Compounds, d.v.s. flyktiga organiska ämnen. Dessa ämnen förorenar luften och bidrar till bildandet av marknära ozon som är skadligt för växter och djur. För att begränsa utsläppen av VOC har regler (direktiv 2004/42/EG) införts om hur mycket av dessa ämnen som får ingå i olika färger för byggändamål och i produkter för fordonsreparation. Färger till industrin är undantagna eftersom det vid industriell användning antas att verksamheterna har sådan kompetens och tillsyn att VOC-informationen inte behövs på förpackningarna.

Halten VOC i produkten ska anges på etiketten där det också ska stå vilken kategori produkten tillhör och tillåten maxhalt för kategorin. Direktivet innebär inget förbud mot att använda lösningsmedel i färg utan anger en maximal halt för samtliga ingående flyktiga ämnen. Störst mängd VOC återfinns i tvåkomponentfärger och ytbeläggningar som används till golv. Även kategorin enkomponentfärg innehåller mycket VOC. Den utgörs av både vatten- och lösningsmedelsbaserade färger med dekorativ funktion för inom- och utomhusbruk. Störst VOC-mängd bland produkterna till fordonsreparationslackering finns i speciallack. Xylen och olika lacknaftor är de flyktiga organiska ämnen som ingår i störst mängd i dessa produkter.

Av 12 inspekterade företag fick alla företag någon form av anmärkning. VOC-märkning saknades hos fem produkter där miljöförvaltningen gjorde bedömningen att den ska finnas med. Brister i övrig överlåtelsemärkning hittades hos ett 20-tal produkter. Tre företag fick anmärkning för att de saluhöll särskilt farliga produkter utan försäljningstillstånd från länsstyrelsen. Det vanligaste felet var märkning och förvaring av farligt avfall. Sex företag fick anmärkning på detta. Ett företag fick en underrättelse om miljö sanktionsavgift p.g.a. att de sålde två produkter utan svensk varningsmärkning.

Slutsatsen av kampanjen är att märkningsreglerna för VOC tillämpas för de produkter som nu levereras. De produkter som saknade VOC-märkning var genomgående äldre förpackningar som blivit kvar på butikshyllorna. Vid direktimport av produkter är risken större att märkningen är felaktig, t.ex. att det inte finns någon märkning på svenska. Produkter som köps in via svenska leverantörer är i huvudsak rätt märkta. Där ser förvaltningen att det skett en förbättring jämfört med tidigare kampanjer. Leverantörerna är de som har det största ansvaret för att en produkt har rätt märkning.

Förvaltningens uppfattning är dock att reglerna för VOC-märkningen, med dess olika undantag, är svårhanterliga för såväl företag som myndigheter. En ändring av/mer logisk struktur för märkningen är därför önskvärd.

SLUT

Bilaga

- 1 VOC-märkning - Tillsynskampanj i färg- och lackhandeln

